

Hva er misjons- egentlige oppgaver

Av HELGE KJØLLESDAL

Sterk kritikk av misjonsorganisasjoners utviklingsarbeid vil kunne gi støtet til en grunnleggende debatt om forholdet mellom misjon og uhjelp i tiden som kommer.

Gruppen har hatt som siktemål blant annet å finne ut forholdet mellom misjonsorganisasjonenes evangeliseringsarbeid og effekten på deres sosiale prosjekter.

Avdekker svakheter

Rapporten avdekker en rekke svakheter ved noen konkrete prosjekter, men den inneholder også prinsipielle synspunkter som rører ved fundamentene ved mye av det utviklingsarbeidet som har vært gjennomført i misjonsregi i en årrekke. Det er første gang at en rapport av denne typen blir offentliggjort av NORAD. Den inneholder også kritikk av Direktoratet for utviklingshjelp, og sier rett ut at NORAD må dele ansvaret for de til dels alvorlige svakheter som avdekkes. NORAD har ikke gitt organisasjonene tilstrekkelig faglig støtte, heter det, og gruppen mener at direktoratet må ruste opp det faglige samarbeidet med private organisasjoner i Latin-Amerika i tiden som kommer.

Seminar til høsten

Rapporten er på hele 150 sider.

Den vil bli sendt misjonærene som arbeider på prosjektene for at de skal kunne avgi kommentarer. Til høsten vil det bli arrangert et seminar som skal ta opp rapportens innhold i sin fulle bredde.

Rapporten inneholder ikke bare kritikk av misjonærenes utviklingsarbeid. Den roser innsatsviljen og språkkunnskapene. Sammenlignet med hva det koster å ha vanlige utviklingsekspert i tjeneste, kommer misjonsorganisasjonene svært godt ut. Men misjonærene får kritikk for manglende kunnskaper om det samfunnet de lever i både kulturelt og politisk.

Medisinsk arbeid berømmes

Det er helseprosjektene som kommer best ut i vurderingene. Pinsevennernes medisinske arbeid berømmes for et meget godt og åpent forhold til tradisjonell plantemedisin o.l. Santalmisjonens arbeid for mor og barn i Canar-distriktet i Ecuador hevdes å være det beste i området. Men i begge tilfeller blir prosjektene kritisert for ensidig å behandle

sykdom uten å legge vekt på forebyggende virksomhet.

Nær sammenheng

Generelt sett hevder gruppen fra NORAD at kravet om at hjelp skal ytes uten hensyn til mottakernes politiske, religiøse og etniske bakgrunn, formelt sett er overholdt. Likevel kommer det til dels sterk kritikk mot Santalmisjonen fordi gruppen hevder at evangeliserings og sosialt arbeid er nært

NORAD har sendt ut en gruppe avstemte prosjekter for Santalmisjonens Ytre Misjon i Peru. I tillegg har Norge ingen samarbeid. All hjelp ytes gjennom andre organisasjoner.

sammenknyttet. Rapporten anbefaler uten forbehold at NORAD opphører sin støtte til et internat i Cuenca fordi den religiøse påvirkningen etter gruppens mening blir for sterk.

Pinsevenn-kritikk

Også pinsevennene får kritikk for ikke å ha tatt tilstrekkelig hensyn til indianerbefolkningens sterke tradisjoner når det gjelder kultur, religion og må-

«Sa ikke nei til

- Jeg har ingen ting imot arbeidet i misjonens regi for en vurdering. Det er heller ikke påstått at misjonsorga-

Han synes at den rapporten som er utarbeidet av en gruppe fra NORAD som har evaluert flere prosjekter i Latin-Amerika er interessant lesning. Den reiser en rekke viktige spørsmål. Den legger også opp til en diskusjon om hvorvidt helsearbeid

ærens ave?

ppe til å vurdere be-
isjonen i Ecuador og
raguay. I Latin-Ame-
eidsland i bistandsar-
n frivillige organisa-

*Indianere i Paraguay. Pinse-
vennene får kritikk for ikke å
ha tatt nok hensyn til deres
kultur og religion. (foto: Sven
Egil Omdal)*

ten å organiseres seg på sosialt
og økonomisk. Et hoved-
moment i rapporten er at
gruppen ønsker seg et nærme-
re samarbeid mellom misjonen
og politiske og religiøse be-
vegelser på grasrotplanet, som
det heter. Gruppen foreslår
noe helt nytt i forhold til tid-
ligere praksis: Den vil at NO-
RAD skal yte direkte økono-
misk støtt til slike bevegelser,
parallelt med den støtte som
nå blir gitt til misjonenes so-
sial arbeid.

NORAD har gått utover sitt mandat

A667

NORADs evalueringsteam har gått utover sitt mandat når den retter kritikk mot misjonsorganisasjonene for sterk sammenblanding av forkynnelse og utviklingsarbeid, hevder misjonssekretær Hans Svartdahl i Pinsevevnenes Ytre Misjon.

Kritikken som Svartdahl sikter til er reist i en rapport som er utarbeidet på oppdrag for Direktoratet for utviklingshjelp (NORAD). Rapporten vurderer i alt fire misjonsprosjekter i Latin-Amerika. To av dem drives av Pinsevevnenene, mens Den norske Santalmisjon står for de to andre.

— Vi synes det er beklagelig at teamet har gått inn for en evaluering av forhold den ikke har noe med, nemlig det som dreier seg om forkynnelse og kristendom, sier Svartdahl til NTB.

— Misjonen spenner videre enn utviklingshjelpen. Vi arbeider ut fra et evighetsperspektiv. U-hjelpen befatter seg bare med denne siden av livet. Vi er forpliktet av misjonsbefalingen, sier misjonssekretæren.

Misjon og utviklingshjelp

24/6 93
Den norske Santalmisjon ser positivt på at NORAD-støttede prosjekt i misjonens regi i Sør-Amerika er evaluert av NORAD. Vi konstaterer at misjonen og misjonærene får både ros og ris i sluttrapporten. Spesielt er vi glad for at det er slått fast at misjonen når frem til den enkelte og at hjelpen er gitt alle, uten hensyn til tro, rase eller politiske oppfatning.

Når det gjelder påstanden om for sterk og ensidig religiøs påvirkning, vil Santalmisjonen understreke følgende:

Vi erkjenner åpent at alle misjonærer, enten de er direkte engasjert i utviklingsprosjekt eller ikke, vitner om Jesus i ord og gjerning. Dette er vel kjent av NORAD og av de politiske myndigheter. Den offentlige støtte til f.eks. skoler, internat osv. har vært gitt uten betingelser om at misjonen skal endre sin kristne profil. Dersom det i fremtiden skulle

bli forlangt av NORAD eller de politiske myndigheter at misjonens institusjoner skal endre sin målsetting i retning av såkalt livssynsneutralitet eller religiøs pluralisme, vil vi heller si nei til økonomisk støtte.

Uttalelse fra Den norske Santalmisjon

Santalmisjonen er glad for den ros misjonærene får for sine språkkunnskaper, offervilje og enkel livsstil. Når det gjelder spørsmålet om misjonærenes innsikt i sosiale og kulturelle saker, erkjenner vi klart behovet for en styrking. Dette er en av grunnene til at Santalmisjonen nå er i gang med reisingen av et Gå Ut Senter i Hurdal, der misjonærene vil få undervisning blant annet i sosiale og kulturelle spørsmål.

Santalmisjonen finner evalueringsteamets forslag om å

gi direkte økonomisk støtte til nasjonale folkebevegelser med sosial og politisk målsetting interessant. Før NORAD går til et slikt skritt, bør imidlertid konsekvensene utredes nøye. Mange av de folkebevegelser det kan være tale om, har en radikal politisk profil og ligger i sterke konflikter med andre viktige grupper i samfunnet. Blant annet må det klarlegges på hvilke betingelser slik økonomisk støtte skal gis. Vi finner det særlig viktig å reise spørsmålet om hvordan forsvarlig kontroll kan finne sted i land der Norge har svak eller ingen diplomatisk representasjon.

7659
For øvrig reiser rapporten en rekke viktige problemstillinger som fortjener grundig drøfting både i misjonsorganisasjonene, NORAD og i de politiske organer. Vi ser frem til en saklig drøfting omkring disse spørsmål i tiden som kommer.